QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 23 ta' Novembru 2001

Numru 9

~itazzjoni 2390/1999

S. Mifsud & Sons Limited

versus

M.V. Euridika*; u b'dikriet tat-8 ta' Frar 2000 issej]et fil-kaw\a s-so`jetà *Sea Fly Ferries Limited

Din hija azzjoni *in rem* kontra bastiment; issejja] ukoll fil-kaw\a `-*charterer* tal-bastiment.

I`-`itazzjoni tg]id illi s-so`jetà attri`i kienet ipprovdiet lill-bastiment konvenut dawk is-servizzi li hi tipprovdi lill-bastimenti, u g]alhekk g]andha tie]u ming]and il-bastiment konvenut is-somma ta']amest elef mitejn u erbatax-il lira u disg]in `ente\mu (Lm5,214.90). Billi g]alxejn g]amlet sej]a g]all-]las, l-attri`i fet]et din il-kaw\a u talbet illi l-qorti tikkundanna lill-konvenut i]allasha dik is-somma,

bl-img]ax minn dak in-nhar li ng]ata s-servizz, u bl-ispejje\, fosthom dawk tal-mandati kawtelatorji ta' qbid u ta' impediment ta' tluq.

L-attri`i kienet talbet ukoll illi l-kaw\a tinqata' bid-dispensa tas-smig] ta]t il-pro`edura sommarja spe`jali, i\da, billi sar qbil bejn il-partijiet, wara li l-qorti b'dikriet tat-8 ta' Frar 2000[1] ordnat li tissejja] fil-kaw\a s-so`jetà *Sea Fly Ferries Limited* u ordnat ukoll illi l-kaw\a timxi bil-pro`edura normali, il-konvenut ressaq dawn l-e``ezzjonijiet:

1. il-bi``a l-kbira tal-kreditu preti\ hija mag]mula minn *passenger service charge* li ma hix kaw\ali li tag]ti lill-qorti [urisdizzjoni *in rem* b]ala Qorti tal-Vi`i Ammiraljat ta]t l-*Admiralty Court Acts* ta' l-1840 u 1861; u

2. l-ammont preti\ kien in[abar, flimkien mal-]las tal-biljetti tal-passi[[ieri, mis-so`jetà msej]a fil-kaw\a, *Sea Fly Ferries Limited*, li kienet i`-*charterer* tal-bastiment fi\-\mien relativ, u g]alhekk hija din is-so`jetà li g]anda tag]ti l-ammont mitlub, ukoll billi din is-so`jetà kellha rapport [uridiku dirett ma' l-attri`i.

Is-so`jetà msej]a fil-kaw\a baqg]et ma ressqitx nota ta' e``ezzjonijiet u baqg]et kontuma`i.

Il-bastiment konvenut kien nole[[jat lis-so`jetà msej]a fil-kaw\a mis-sidien tieg]u, u l-attri`i kienet l-a[ent tal-bastiment f'Malta, imqabbda mill-imsej]a fil-kaw\a. L-attri`i ]adet ]sieb il-provvisti lill-bastiment u tela' kont ta' ]amest elef mitejn u erbatax-il lira u disg]in `ente\mu (Lm5,214.90). Issa fet]et din il-kaw\a biex tit]allas.

Kif sewwa qalu l-partijiet, azzjoni *in rem* b]al ma hi dik tallum safejn hija kontra l-bastiment hija regolata bid-dispo\izzjonijiet ta' *The Admiralty Court Acts* ta'

[1] *Foll.* 17 *et seq.*

l-1840 u 1861 promulgati mill-Parlament Imperjali. Bis-sa]]a ta' l-Ordinanza dwar it-Trasferiment tal-{urisdizzjoni tal-Qorti tal-Vi`i Ammiraljat, il-[urisdizzjoni *in rem* ta]t dawk il-li[ijiet imperjali ng]atat ukoll lill-qrati ta' Malta, u l-istess [urisdizzjoni n\ammet ukoll, bis-sa]]a ta' l-art. 370(1) ta' l-Att dwar il-Bastimenti Merkantili [Kap. 234], fil-Prim'Awla tal-Qorti ~ivili.

Sewwa wkoll qalu l-partijiet illi, biex tirnexxi l-azzjoni, irid jintwera illi:

1. il-kaw\ali tal-kreditu hija wa]da minn dawk imsemmija fil-le[islazzjoni imperjali msemmija fuq;

2. l-azzjoni tkun saret kontra l-bastiment, li jkun il-konvenut fil-kaw\a — g]alhekk hija azzjoni *in rem*;

3. il-bastiment irid ikun fl-ib]ra territorjali; u

4. il-bastiment irid ikun maqbud, jew ting]ata garanzija floku, sabiex tkun tista' ssir esekuzzjoni tas-sentenza, jekk ikun il-ka\, fuq ir-*res*.

L-attri`i qieg]da tg]id illi l-azzjoni tag]ha hija mibnija fuq il-kaw\ali msemmija fl-art. 6 ta' *The Admiralty Court Act 1840*:

> … … … the High Court of Admiralty shall have jurisdiction to decide all claims and demands whatsoever in the nature of salvage for services rendered to or damage received by any ship or sea going vessel or in the nature of towage or for necessaries supplied … … …

Spe`ifikament, qieg]da tg]id illi t-talba hija g]al]las "*for necessaries supplied*".

Il-provvisti u servizzi li g]alihom qieg]ed jintalab]las huma dawn:

- *port dues* lill-Awtorità Marittima ta' Malta (MMA);
- *passenger service tax*;
- *agency assistance*;
- forniment ta' ilma]elu;
- *MMA ship conference*;

- *overtime charges*; u
- *lub oil*.

Il-bastiment qieg]ed jaqbel illi l-*port dues*, l-ilma]elu, u l-*lub oil* huma "*necessaries*", g]ax kienu me]tie[a biex seta' jsalpa l-bastiment, i\da qieg]da tikkontesta l-*items* l-o]rajn. L-attri`i tistrie] fuq dan id-*dictum* fil-ka\ ta' *The Heinrich Bjorn*, maqtug] quddiem il-qrati ingli\i fit-23 ta' Lulju 1883:

> … … … the expression "necessaries supplied" in the 3 & 4 Vict. C. 65 s. 6 which gave the Admiralty Court jurisdiction over foreign vessels, though it is not to be restricted to things absolutely and unconditionally necessary for a ship in order to put to sea, … … … must still be confined to things directly belonging to the ship's equipment necessary at the time and under the then existing circumstances for the service on which the ship is engaged.

L-attri`i wkoll qieg]da taqbel illi "*necessaries*" huma ]wejje[ b]al ankri, `imi, *rigging*, fa]am, provvi\jonijiet, ilbies, *slops*, *screw* jew *propeller*, *coppering*, *premia* ta' l-assikurazzjoni tal-merkanzija, u spejje\ tal-port.

Dwar il-]las ta' *passenger service tax*, l-attri`i fin-nota tag]ha qalet illi:

> … … … il-vapur *M.V. Euridika* kien inkera mis-so`jetà konvenuta *Sea Fly Ferries Limited* bl-iskop illi tintu\a sabiex tittrasporta passi[[ieri minn Malta g]al Sqallija u vi`i-versa. G]alhekk, il-]las tal-*passenger service tax* kienet ne`essarja *stante* illi ming]ajr il-]las ta' l-istess il-vapur ma setax jopera u jba]]ar.

Il-*passenger service tax* hija taxxa imposta mill-awtoritajiet lokali fuq kull passi[[ier li jo]ro[minn Malta, kemm jekk bil-ba]ar kif ukoll bl-ajru. G]alhekk, il-]las ta' din it-taxxa huwa me]tie[biex dak il-passi[[ier ikun jista' j]alli x-xtut ta' Malta. Huwa minnu li dan ifisser li l-]las tat-taxxa huwa me]tie[biex jista' jitlaq il-passi[[ier, mhux biex jitlaq il-bastiment, g]ax il-bastiment jista' jsalpa wkoll ming]ajr dak il-passi[[ier li ma tkunx t]allsitlu t-taxxa; fil-ka\ tallum, i\da, il-bastiment effettivament salpa bil-passi[[ieri, u dan ma setax jag]mlu jekk it-taxxa ma tkunx t]allset, jew ma jkunx da]al xi]add responsabbli g]aliha.

G]alhekk, fil-ka\ partikolari, il-*passenger service tax* kienet effettivament me]tie[a biex il-bastiment seta' jsalpa; kienet "*necessary at the time and under the then existing circumstances for the service on which the ship is engaged*".

L-istess konklu\joni naslu g]aliha b'analo[ija mal-*premia* ta' l-assikurazzjoni tal-merkanzija li j[orr il-bastiment; il-bastiment jista' jsalpa ming]ajr il-merkanzija, i\da, meta jkun mg]obbi bil-merkanzija, mhux sejjer jitlaq jekk il-merkanzija ma tkunx assikurata, u g]alhekk il-*premia* wkoll jitqiesu b]ala *necessaries.*

L-*items* l-o]ra kontestati huma l-*agency assistance* u *overtime charges*.

Huwa minnu li dawn huma]lasijiet g]al servizzi li l-a[ent jag]ti lill-prin`ipal tieg]u, u, fil-ka\ tallum, il-prin`ipal ta' l-attri`i ma hux il-bastiment i\da s-so`jetà msej]a fil-kaw\a. Madankollu, is-servizz ta' l-a[ent kien me]tie[ukoll biex setg]u jsiru l-arran[amenti me]tie[a biex lill-bastiment jing]ataw in-*necessaries* li ming]ajrhom ma kienx isalpa; g]alhekk, dawn is-servizzi huma *necessaries* ukoll.

G]alhekk g]all-]lasijiet kollha il-bastiment huwa responsabbli flimkien mas-so`jetà msej]a fil-kaw\a, li wkoll hija responsabbli billi kienet hi li da]let f'relazzjoni kuntrattwali ma' l-attri`i g]ax kienet hi li qabbdet lill-attri`i tag]mel l-ispejje\ li g]alihom qed jintalab il-]las. Billi d-dejn huwa wie]ed kummer`jali, ir-responsabbiltà tal-bastiment konvenut u tas-so`jetà msej]a fil-kaw\a hija *in solidum*.

Tibqa' l-kwistjoni jekk il-konvenut u s-so`jetà msej]a fil-kaw\a g]andhomx i]allsu lill-attri`i l-*passenger service tax* g]ar-ra[uni illi, kif sewwa qal il-konvenut fin-nota ta' osservazzjonijiet tieg]u, din hija taxxa li tit]allas mhux lill-attri`i i\da lill-awtoritajiet. Madankollu, l-attri`i hija responsabbli lejn l-awtoritajiet

g]all-]las ta' dawn id-drittijiet, kif ig]id l-art. 39(2) ta' l-Att dwar l-Awtorità Marittima ta' Malta [Kap. 352]:

> **39.** (2) Il-persuni li [ejjin ikunu responsabbli g]all-]las ta' kull dritt,]las jew pagament mi[bur ta]t dan l-Att:
>
> (*a*) il-kaptan jew sid tal-bastiment;
>
> (*b*) l-a[ent tal-bastiment, li jkun]allas jew]a r-responsabbiltà li j]allas xi]las akkont ta' dak il-bastiment.

L-attri`i hija g]alhekk marbuta b]ala garanti flimkien mal-konvenut u l-imsej]a fil-kaw\a g]all-]las ta' dawn it-taxxi. L-art. 1948 tal-Kodi`i ~ivili jg]id illi min ikun marbut g]al dejn ta']addie]or jista' jdur kontra d-debitur g]all-]las meta d-dejn ikun sar esi[ibbli. Billi l-*passenger service tax* hija esi[ibbli mill-awtoritajiet, l-attri`i g]andha d-dritt li ti[borha ming]and il-konvenut u l-imsej]a fil-kaw\a sabiex t]allasha lill-awtoritajiet u hekk tin]eles mill-obbligazzjoni tag]ha ta]t l-art. 39(2) ta' l-Att dwar l-Awtorità Marittima ta' Malta.

G]al dawn ir-ra[unijiet, it-talbiet ta' l-attri`i g]andhom jintlaqg]u, kemm kontra l-bastiment konvenut kif ukoll kontra s-so`jetà msej]a fil-kaw\a.

Il-qorti g]alhekk taqta' l-kaw\a billi, wara li ti`]ad l-e``ezzjonijiet tal-konvenut, tikkundanna lill-konvenut u lill-imsej]a fil-kaw\a j]allsu flimkien *in solidum* lill-attri`i s-somma ta' ]amest elef mitejn u erbatax-il lira u disg]in `ente\mu (Lm5,214.90), flimkien ma' l-img]axijiet u l-ispejje\ mitluba fi`-`itazzjoni.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.